

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Żywicka

w sprawie z powództwa R. B.
przeciwko P. S.A. z siedzibą w W.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 9 lipca 2024 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 21 marca 2023 r., sygn. akt XIII Pa 17/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 marca 2023 r. Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie z powództwa R. B. przeciwko P. S.A. z siedzibą w W. o przywrócenie do pracy, oddalił apelację pozwanej od wyroku częściowego Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z dnia 19 listopada 2021 r., którym przywrócono powoda do pracy u pozwanej na poprzednie warunki pracy i płacy.

Pozwana spółka wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego, zaskarżając ten wyrok w całości. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, a ponadto o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Zaskarżonemu wyrokowi skarżąca zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego:

1) art. 52 § 1 k.p., wyrażającym się w tym, że Sąd drugiej instancji dokonał nieprawidłowej interpretacji ustawowych przesłanek tego przepisu i uznał, że pozwany pracodawca nie wykazał, aby zachowanie powoda umożliwiło rozwiązanie stosunku pracy w trybie dyscyplinarnym, pomimo tego, że stan faktyczny sprawy temu przeczy; przyczyny uzasadniające rozwiązanie z powodem stosunku pracy bez zachowania okresu wypowiedzenia były konkretne, szczegółowe i precyzyjne; wypowiedzenie powodowi stosunku pracy było skuteczne, ponieważ pracodawca nie miał wiedzy o tym, że w dniu awarii systemu CSI powód przebywał na zwolnieniu lekarskim a powód nie kwestionował w żaden sposób swojej niezdolności zdrowotnej, aby zająć się usuwaniem awarii w dniu 15 grudnia 2018 r.,

2) art. 45 § 2 k.p. w zw. z art. 56 § 2 k.p. w zw. z art. 8 k.p., wyrażającym się w tym, że Sąd drugiej instancji w ślad za Sądem Rejonowym stwierdził, że z uwagi na fakt, że powód w momencie rozwiązania umowy o pracę podlegał ochronie przedemerytalnej, w sprawie nie miały zastosowania wymienione przepisy, tj. nie podlegała badaniu kwestia zasadności czy celowości przywrócenia powoda do pracy, podczas gdy wskazaną okoliczność Sąd obowiązany był zbadać w świetle tego, że podczas rozprawy apelacyjnej w dniu 6 grudnia 2022 r. pełnomocnik skarżącej wskazywał na to, że żądanie powoda przywrócenia do pracy nie daje się pogodzić z zasadami współżycia społecznego i społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa a to z uwagi na fakt, że nie istnieje stanowisko zajmowane przez powoda u pozwanej oraz cała struktura organizacyjna P. S.A w zakresie informatycznym uległa diametralnym zmianom, którym to zmianom powód nie jest w stanie podołać z uwagi na brak wiedzy o aktualnym sposobie funkcjonowania systemu informatycznego w P. S.A.

Skarżąca podniosła również zarzut naruszenia prawa procesowego, mającego istotny wpływ na wynik sprawy:

1) art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., wyrażający się w tym, że Sąd drugiej instancji rozpoznając apelację od wyroku częściowego Sądu Rejonowego dokonał „wadliwej i niepełnej” kontroli instancyjnej, co wyraża się w tym, że Sąd

Okręgowy nie rozpoznał i nie ustosunkował się do wszystkich zarzutów postawionych w apelacji, szczególnie akcentowanych przez skarżącego podczas rozpraw apelacyjnych,

2) art. 235 § 1 pkt 2 i 5 k.p.c. w zw. z art. 380 k.p.c., wyrażające się w pominięciu wszystkich wniosków dowodowych skarżącego w drugiej instancji z uwagi na fakt, że są one nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy lub zmierzają do przedłożenia postępowania, podczas gdy wnioski pozwanego dotyczyły stricte przedmiotu postępowania, część z nich była wynikiem sugestii sędziego przewodniczącego, który wskazał na konieczność przedłożenia dokumentacji w zakresie zmian organizacyjnych w P. S.A., część z nich wynikała z aktualnego etapu postępowania sądowego i jego przebiegu,

3) nieważność postępowania, o której mowa w art. 379 pkt 4 k.p.c., polegającą na rozpoznaniu sprawy przez Sąd odwoławczy w składzie jednego sędziego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała, że wnosi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na to, że w sprawie zachodzi nieważność postępowania, istnieją istotne zagadnienia prawne, zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie a ponadto skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca podniosła, że nieważność postępowania, o której mowa w art. 379 pkt 4 k.p.c. wynika z rozpoznania przez Sąd drugiej instancji sprawy w postępowaniu odwoławczym w składzie jednego sędziego i odwołała się do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2023 r., III PZP 6/22. Ponadto skarżąca sformułowała następujące pytania jako zagadnienia prawne: (-) czy do zwolnienia pracownika z trybie art. 52 § 1 k.p. wystarczy wykazanie przez pracodawcę, że miała miejsce przynajmniej jedna z okoliczności wskazanych w rozwiązaniu umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia czy też koniecznym jest wykazanie zaistnienia wszystkich okoliczności wskazanych w wypowiedzeniu umowy o pracę? (-) czy przy ustaleniu niezdolności pracownika do pracy z powodów zdrowotnych bezwzględnie wiążąca dla Sądu jest treść zwolnienia lekarskiego czy też Sąd ma prawo przy ustalaniu okoliczności niezdolności pracownika do pracy posiłkować się

innymi dowodami w postaci zeznań świadków, zeznaniami samego pracownika oraz okolicznościami, w jakich wydano zwolnienie lekarskie? (-) czy pracodawca narusza prawa pracownicze w sytuacji, gdy zwalnia pracownika w trybie art. 52 § 1 k.p. nie mając wiedzy ani świadomości, że pracownik w dniu, w którym popełnił przewinienie dyscyplinarne będące podstawą rozwiązania z nim stosunku pracy, był na zwolnieniu lekarskim a o której to okoliczności dowiedział się dopiero w toku postępowania sądowego? (-) czy żądanie przywrócenia do pracy zwolnionego pracownika, korzystającego z ochrony przedemerytalnej, jest dla Sądu bezwzględnie obowiązujące czy też Sąd ma możliwość nieuwzględnienia takowego żądania na podstawie art. 8 k.p., tj. czy Sąd ma możliwość w takiej sytuacji stwierdzenia, że zgłoszony przez pracodawcę zarzut nadużycia przez pracownika prawa podmiotowego w dochodzeniu roszczeń z tego tytułu (art. 8 k.p.) jest uzasadniony? Wskazała ponadto, że w szczególności podnoszona nieważność postępowania przemawia również za przyjęciem, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi, obciążenie powoda kosztami postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego powoda, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wnioski o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą jurydycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba

rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2, 3 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały jednak spełnione.

Przekonanie Sądu Najwyższego oceniającego na etapie przedsądu o zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga wskazania za pomocą wywodu prawnego, na kanwie jakich norm (przepisów) zagadnienie powstało, jakie są możliwe interpretacje problemu i jakie jego rozstrzygnięcie proponuje skarżący (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 maja 2009 r., II PK 66/09, LEX nr 553691). Zagadnienie prawne jest to problem, który wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, ale także dla rozstrzygnięcia konkretnej, jednostkowej sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 marca 2012 r., I PK 158/11, LEX nr 1215116). Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane, i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem "prawnym" oraz czy jest to zagadnienie "istotne" (postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004, nr 7-8, s. 51; z 11 kwietnia 2012 r., III SK 41/11, LEX nr 1238126; z 31 stycznia 2013 r., II CSK 479/12, LEX nr 1293729). Obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany

jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c.

Stosownie do utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na twierdzeniu o istnieniu potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 31/18, LEX nr 2508113; z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, LEX nr 424365). Konieczne jest wykazanie przez skarżącego, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, wyjaśnienie na czym one polegają, ich uzasadnienie, a także wskazanie rozbieżnych wariantów interpretacyjnych, z odwołaniem się do dotychczasowych poglądów orzecznictwa i dostępnego piśmiennictwa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 571/17, LEX nr 2497706), a w szczególności przytoczenie i poddanie analizie rozbieżnych orzeczeń sądów w celu wykazania, że rozbieżności te mają swoje źródło w różnej wykładni przepisu, bądź też przedstawienia argumentów wskazujących, że wykładnia przeprowadzona przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2018 r., III UK 123/17, LEX nr 2496319).

Sąd Najwyższy jednolicie przyjmuje, że odwołanie się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, iż przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się "oczywistość" zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący powinien więc w wywodzie prawnym wykazać

kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC z 2006 r. nr 4 poz. 75; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126; z dnia 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774). Ponadto przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa. Zatem we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i w jego uzasadnieniu, niezbędne jest powołanie konkretnych przepisów prawa, z którymi wyrok sądu drugiej instancji jest w oczywisty sposób sprzeczny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171).

W pierwszej kolejności odnieść trzeba się do podnoszonej przez skarżącą nieważności postępowania przed Sądem drugiej instancji z uwagi na sprzeczny z przepisami prawa zdaniem skarżącej skład sądu orzekającego (art. 379 pkt 4 k.p.c.).

Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 26 kwietnia 2023 r., III PZP 6/22 (LEX nr 3523123), której nadano moc zasady prawnej uznał, że rozpoznanie sprawy cywilnej przez sąd drugiej instancji w składzie jednego sędziego, ukształtowanym na podstawie art. 15zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 2095 ze zm.; dalej ustawa COVID-19), ogranicza prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), ponieważ nie jest konieczne dla ochrony zdrowia publicznego (art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP) i prowadzi do nieważności postępowania (art. 379 pkt 4 k.p.c.). Jednakże przyjęta w uchwale wykładnia prawa obowiązuje od dnia jej podjęcia i wiąże z oceną skutków orzeczeń wydanych po dniu 26 kwietnia 2023 r. w składach jednoosobowych, gdy w świetle Kodeksu postępowania cywilnego w związku z art. 45 Konstytucji RP właściwy był skład kolegialny. Uznanie wszystkich orzeczeń wydanych do dnia 26 kwietnia 2023 r. w składzie, o którym mowa w art. 15zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy COVID-19, za

dotknięte nieważnością z uwagi na naruszenie prawa strony do sądu wskutek wydania orzeczenia przez sąd orzekający w składzie jednoosobowym, zostało ocenione przez Sąd Najwyższy za niepożądane ze społecznego punktu widzenia. Zmuszałoby bowiem wielu obywateli do ponoszenia kosztów i trudów ponownego rozpoznawania spraw lub powtarzania postępowań już zakończonych niezależnie od tego, czy z perspektywy prawa materialnego rozstrzygnięcie było rzeczywiście wadliwe. Ponadto możliwość wzruszania orzeczeń tylko z powodu dotychczasowego respektowania regulacji art. 15zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy COVID-19 - bez uwzględnienia kontekstu konstytucyjnego - nadszarpnęłaby również wizerunek sądów. Z tych względów Sąd Najwyższy uznał, że ochrona dobra i interesów obywateli, jako najwyższa wartość konstytucyjna (art. 1 Konstytucji RP), a także powaga władzy sądowniczej i jej znaczenie w działalności państwa, nakazuje znieść wsteczne skutki wykładni, która legła u podłoża tej uchwały.

Nie można więc podzielić poglądu skarżącej, że zachodzi nieważność postępowania uzasadniająca przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ponieważ w sprawie Sąd Okręgowy wydał zaskarżony wyrok w składzie jednoosobowym przed dniem 26 kwietnia 2023 r.

Z uwagi na to, że skarżąca jako przyczynę uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała występowanie istotnego zagadnienia prawnego i oczywistą zasadność skargi, stwierdzić należy, że zapatrywania te wzajemnie się wykluczają. Nie można bowiem równocześnie twierdzić, że rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonym wyroku było efektem oczywistego naruszenia przepisów rozumianego jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji, oraz sugerować, iż prawo to wymaga wykładni w ramach istotnego zagadnienia prawnego, które występuje wszakże tylko wtedy, gdy stosowanie konkretnych przepisów budzi poważne wątpliwości.

Skarżąca w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej nie uzasadniła potrzeby dokonania wykładni przepisów prawa wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, skupiając się na formułowaniu zagadnień prawnych.

Powołanie się w skardze kasacyjnej na potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania przez autora skargi, że na podstawie tych samych przepisów prawnych w różnych sprawach tego samego rodzaju podejmowane są rozbieżne rozstrzygnięcia sądowe, które nie znajdują przekonującego uzasadnienia w różnicach wynikających z ustaleń sądu dotyczących okoliczności faktycznych lub prawnych w tych sprawach. Konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a nadto przedstawienie przez skarżącego własnej propozycji interpretacyjnej (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 30 stycznia 2003 r., I PZ 124/02, LEX nr 1130960; z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Przesłanka ta wymaga więc wykazania przez autora skargi, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, ze wskazaniem na czym te poważne wątpliwości polegają, nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 Nr 12, poz. 151; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepublikowane). Rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych nie może się też sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty autora skargi skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

W odniesieniu do sformułowanych zagadnień prawnych należy wskazać, że art. 52 § 1 pkt 1 k.p. doczekał się już bogatego orzecznictwa. Skarżąca w formułowanych pytaniach nawet nie określa na gruncie, którego z punktów art. 52 § 1 k.p. je stawia. Podkreślić należy, że część ze sformułowanych zagadnień prawnych nie ma ponadto oparcia w stanie faktycznym niniejszej sprawy. Sądy obu instancji wskazały, że pozwana nie wykazała prawdziwości żadnej z licznie wskazanych przyczyn rozwiązania stosunku pracy z powodem bez wypowiedzenia. Wskazane w oświadczeniu pracodawcy przyczyny rozwiązania umowy o pracę z powodem, są ogólne, niesprecyzowane i nieumiejscowione w czasie i odnoszą się

do całokształtu działań powoda na zajmowanych przez niego stanowisku. Ich sformułowanie w tak ogólny sposób, nieodnoszący się do konkretnego czasu ich popełnienia, uniemożliwiło Sądom obu instancji zweryfikowanie nie tylko tego czy faktycznie wystąpiły, ale również tego czy pracodawca zachował miesięczny termin określony w art. 52 § 2 k.p.

Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia to jednostronne oświadczenie woli, stanowiące nadzwyczajny sposób ustania stosunku pracy, które powinno być stosowane przez pracodawcę z wyjątkową ostrożnością (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2012 r., II PK 116/12, LEX nr 1294659). Sąd Najwyższy jasno określił, że pracodawca, rozwiązując umowę o pracę z pracownikiem na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 k.p., jest obowiązany podać w oświadczeniu doręczanym pracownikowi przyczynę (przyczyny) swojej decyzji (art. 30 § 4 k.p.). Istotne jest również to, że - jak zgodnie przyjmuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego - wskazanie przyczyny (przyczyn) rozwiązania umowy przesądza o tym, że spór przed sądem pracy może się toczyć tylko w jej (ich) granicach. Inaczej rzecz ujmując, okoliczności podane pracownikowi na uzasadnienie decyzji o rozwiązaniu stosunku pracy, a następnie ujawnione w postępowaniu sądowym, muszą być takie same, zaś pracodawca jest pozbawiony możliwości powoływania się przed organem rozstrzygającym spór na inne przyczyny mogące przemawiać za słusnością rozwiązania (por. wyrok Sądu Najwyższego z 16 listopada 2022 r., III PSKP 1/22, LEX nr 3546293; postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2023 r., III PSK 68/22, LEX nr 3602546). Podana przyczyna powinna być przy tym na tyle konkretna i zrozumiała, aby nie stwarzała wątpliwości interpretacyjnych. Konieczność skonkretyzowania przyczyny zwolnienia pracownika nie oznacza jednak obowiązku opisanie jej w sposób drobiazgowy. Stopień uszczegółowienia stawianych pracownikowi zarzutów zależy od tego, jaka przyczyna została podana i jakie są jej uwarunkowania. Stąd też konieczne jest należyte skonkretyzowanie czynu pracownika. Ocena naruszenia obowiązków pracowniczych w świetle przesłanki określonej w art. 52 § pkt 1 k.p. jest możliwa jedynie w przypadku, gdy bez żadnych wątpliwości można stwierdzić, iż do tego naruszenia doszło. Nie jest zatem możliwe zakwalifikowanie czynu pracownika jako ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych, jeżeli brak jest

pewności, że został on w ogóle popełniony (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2019 r., II PK 141/18, LEX nr 2690385).

W orzecznictwie wskazano już również, że odwołanie się do zarzutu naruszenia art. 8 k.p. stanowi wyjątek i dlatego nie jest przeważnie wystarczające do nieuwzględnienia roszczenia o przywrócenie do pracy, zwłaszcza w sytuacji, w której zarzucane pracownikowi ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych okaże się nieuzasadnione. W przeciwnym razie ochrona przedemerytalna traciłaby bowiem na znaczeniu, a chodzi o powrót do stosunku pracy jako sytuacji istotnej dla pracownika przed emeryturą. W wyroku z dnia 18 stycznia 2022 r., III PSKP 53/21, OSNP 2022 nr 9, poz. 88, Sąd Najwyższy wprost stwierdził zaś, że żądanie przywrócenia do pracy pracownika szczególnie chronionego, mimo likwidacji stanowiska pracy, nie stoi w kolizji z zasadami współżycia społecznego albo ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa (art. 8 k.p.), ponieważ sąd pracy nie ocenia celowości czy możliwości przywrócenia do pracy takiego pracownika (art. 45 § 3 k.p.) (zob. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2023 r., III PSK 109/22, LEX nr 3635154; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2023 r., III PSK 113/22, LEX nr 3635190).

Z wyżej wskazanych przyczyn brak jest również podnoszonej przez skarżącą oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Nie znaleziono też podstaw do przyznania kosztów postępowania stronie przeciwnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2024 r., I CSK 5933/22, LEX nr 3658140, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2012 r., II CSK 397/12, LEX nr 1288636).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[SOP]

[ms]

